

NOWINY

DLA WSZYSTKICH

DZIENNIK ILLUSTROWANY

Cena nru wszędzie

3 ct. (6 hal.)

PRENUMERATA w Krakowie i Podgórzu miesięcznie K. 1-40

za adresemite do domu dopłata się 30 halercy.

Na prowincyi miesięcznie K. 1-50

Przenumerata za granicą: miesięcznie 1 mk. 50 fen., 2 franki 80 ct.

OGŁOSZENIA

Na pierwszą stronę przed tekstem za wiersz peltu 1 K, ogłoszenia na czwartej stronie za wiersz peltu po 20 h. Nadesłane za wiersz 60 h. Inzeraty prowadzi w swoim zarządzie p. Bt. Oyrankiewicz, ul. św. Jana 1, 30, dom pod „ławiem” od 5 do 8 popoł. z wyjątkiem niedziel i świąt

Na Lwów skład i ekspedycja: Agencya Sokolowskiego — Pasaz Hausmanna 9. —

REDAKCYJA I ADMINISTRACYA:
ul. Zaczeka 7 (obok gmachu starostwa)
Telefon Nr. 512.

Redaktor naczelny:
LUDEWIK SZCZEPAŃSKI

Władności osata, telefonizacja i biurowe przyjmują redakcyę — TELEFON 512 — od godziny 7 rano do godziny 8 wieczorem. — Reklamów nie wyszta się.

„Nowiny” wychodzą codziennie z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęcanych. — W chwilach ważnych dodatki wieczorne.

List z „Rondla”

(Powitanie Czytelników przez Sose. Czego nie zdziła zdziwienie? Przyczyna milczenia Radoci macierzyńskie Sose. Tania pożyczka we „Własnej Pomocy”. Stan przyjaciół. Kuropatkin, Barber, czy Włodzimierska? Rozmowy Sose z nią, żeby nie tylko kulke wyjęli! Giovanelli wśród gości p. Ceylia bez Giovanello. Fin naczelnik straży pożarnej trąbi, a zarząd miasta sprawozda „kształtki”).

Witajcie kochani Czytelnicy wieley i mni. Żli i dobrej, cesarsko królowszczy

autonomiczni — witajcie! Tęskno wam pewnie było za mną, a jeżeli nie, proszę, nie obierzajcie mi złudzenia. Bez złudzenia smutne jest życie. Gdyby nie ono, nie zdawałoby się p. Leowi, że zdola zaprowadzić gruntowny ład w budownictwie i ekonomacie miejskim; gdyby nie złudzenie, nie mógłby uwierzyć p. minister Giovanelli, że jego podróz do Galicyi podniosła wysoko rolnictwo tego kraju. Gdyby nie złudzenie, nie wierzyliby mieszkańcy Krakowa, że mają wodotrysk na plantacjach, dosyć wody do picia i idealny porządek domowo-autonomiczny co do trzypama dywanów. Gdyby nie złudzenie miłości, nie byłby Barber Milewskiemu dał po głowie, Milewski nie strzeliłby do Barbera, a imna PlacHECKA nie miałyby „rozmowy” ze szmukiem z „Tagblattu”.

Wracam tedy do Was, kochani Czytelnicy „Nowin” i przypiękam Wam nadal

wierność równie spokojną i niewzruszoną, jak ta, której dochowują c. k. egzektorzy podatkowi waszym ruchomościom, galicyjskie starostwa zaległościom, a Koło polskie budżetowi wojskowemu i zaszczytnej dewizie parlamentarnej *sum cuique*, co po polsku znaczy: „każdy sobie rzepkę skrobie”...

Zapytacie jednak, co robiam i gdzie bywałam tak długo?... Odpowiem. Zwyczajnym porządkiem rzeczy, z wianą została matką. Miałam tego piegióra, została wszystko wychować, wykarcić, a choć jako postępową matką karmiłam przeważnie faszczką i mączką Nestlego, przecież i tak dosyć było kłopotu. Mąż mój (mam bowiem męża) zadłużył się trochę. Szczęście, że w tym czasie pan doktor wziął się (podobno nieuszlnie) do „Własnej Pomocy”, gdyż wskutek tego pożyteczna ta instytucya udzieliła mężowi

„Cofają się!” Armię rosyjską, pobita pod Kuilenczeną nad rzeką Jalu dnia 1 maja, cofa się w rozsypanie w kierunku Fengwangczeng, prząta ogniem artyleryi japońskiej. (W bitwie pod Kuilenczeną straty Rosyan wynosiły 2000 ludzi, straty Japończyków przeszło 1000)

Najgustowniejsze
ubrania na zamówienia
wyrabia:

Związek krawców

Kraków: ulica Florjańska Nr. 7.
Lwów: filia plac Halicki Nr. 7.

Przy
Rynku

Pierwsze „magazynu
gotowych ubrań
w kraju wyrobionych.

talnie porządku, aby sobie w ten sposób zjeżdżał bodaj jednego świadka swojej humanitarności!

O moich obowiązkach piszącej Sowy jednak nigdy nie zapomniałam i jak tylko odłączyłam moje malarstwa od flaszeczki, podstawiłam stajnię edukacyjną, a sama dalej w świat za wiadomościami. Wyfrunęłam na szczyt Floryntńskiej wieży. Było to wieczorem. Patrzę, ale nie widzę z powodu niesłychanych tumanów kurzu, wzbijającego się ze wszystkich stron. Słara zrona mówi mi zaraz, że jest to stan lak wrony „przejściowy” z powodu wyboru nowego prezydenta, braku wody, oraz braku deszczu. Zrozumiałam.

Od strony teatru słyszę muzykę i śpiewy... Cóż to? Słyszę słowa: „O złaższośćo Venus, poratuj nas przci...” — aha, operetka lwowska! Miłowska śpiewa!... Gdzie lecieć, myślisz — na wschód czy zachód, do obozu Kuropatka, czy do łoża mezcennika miłości, Barbera? Zdarzenie równie ważne. Gdy jednak pomyślałam, że między chmurą kraków z całego świata, które się zlatują do Kuropatka, byłoby mi może za gorąco, zdecydowałam się na zachód. Poleciałam do Barbera, a raczej do gwiazdy... do pani Cecylii Włodzimirskiej.

I oto podaję wam kochani Czytelnicy moją rozmowę z tą niewiastą, która wzorem panny biblijnej, wozu zawsze i wszędzie pełną, a nie próżną lampę oleju i rozności po Europie stawę c. k. polsko-galicyskiego imienia.

Ja stojąc u progu z szatanami skrzydłami: Biedna, nieszczęśliwa kobieto!...

Ona (po krótkiej chwili, potrzebnej do wywołania uczucia): Ach, więc wicie, więc współczujecie?

Ja: Niosę ci pozdrowienie od wszystkich Twoich dawnych...

Ona (gwałtownie): Nie wspominaj mi dawnych grzechów — chcę zacząć inne życie...

Ja (odczekał): Znajomych...

Ona (odczekał głęboko): Ah... myślałam co innego... Gwizdam na znajomych. *Ja:* Co zamysłasz?

Ona: Co zamysłam... Nie przyszan

się, ile mam lat, ani, gdzie się urodziłam. Tak jest, niech sobie kiedyś biografowie moi łamią głowę... Teraz żyję, kocham, kocham, kocham! Barber, choć pod kuratelą, nie taki brudas, jak ten habria rzym-ski... Ach, co ja przesłam!... Żeby mu tylko to kulke wyjeli — memu ukochane-mu!... Wiesz gdzie on go trafił? Nawet biedaczko leżeć nie może!

Ja: Czyją ty jesteś córką, powiedz!... Jesteś rzadką kobietą. Jak niegdyś nie wiedziałam, skąd się właściwie Venus wzięła...

Ona: (zrywając się z krzesła) Nie ty-łak tego przedmiotem... To wielka tajemni-ca... Nie potępijciej mnie proszę, byłam tylko uległą i posłuszną córką... Cóżem winna, że miłość nieszczęśliwej sieroty do ojca przemogła przywiązanie wiernej i nieopozłakowanej żony? Cóżem winna, że znowu miłość do Barbera przytłumiła przy-zwianie córki...?

(Tu zaczęła płakać piękna pani).

Oh, żeby mu tylko tę kulke wyjeli...

Ja: Wybacz mi otwarte, choć może draż-niawe pytanie... Czy ów Barber to ten sam, co od p. R. dostał po gębie u Fried-mana w Krakowie?

Ona (z oburzeniem): To nie prawda, to potwarz. R. go tylko kopnął i to wcale nie w gębę. Niegodny wymysł Głuziński-go... Barber mu da, niech się tylko podnie-je z przesterdania bólesci, na które go zrzuciła miłość moja... ach, ach, ach!

Ja: Czy myślał czasem o twoim daw-nyim, legalnym?...

Ona (głęboko wzruszona): O tak!... Po-syłam mu często karty z widokami... on mi również odpowiada. Oto patrz, właśnie dziś otrzymałam: *Gruss aus Podgórze bei Krakau!* Stosunek jest zupełnie przywo-ity. Nie można przecie dawać zgorzenia, nie prawda?

Ja: Słusznie; kiedyż pani wychodzi za mąż?

Ona: Zaraz po wjeździe kulki...

Ja: Czy wypłyniesz również na Barbera żeby zmienić nazwisko?

Ona: O t.k... Kocham mój naród i nie zezwolę, aby moje „ja” zatarło się pod obmą brziancem nazwiskiem. Mój nowy mąż nazywać się musi Barberowski, albo

Barberzki. Idzie o ewentualne potom-stwo...

Ja (po długim milczeniu): Jak się pani zapatruci na podróże p. ministra rolnictwa w Galicji?

Ona: (po chwili niezadowolonego zdumienia): Co znowu? Eh, nie zawracajmyś pan gło-wy...

Na tem skończyła się rozmowa, którą wiernie spisałam, aby przekazać potomności te jedne kartki poematu, jakim jest życie kobiety pięknej na duchu jak cieło...

Zaluję foteo, że nie miałam ze sobą a-paratu fotograficznego, aby wzorem mi-nistra Giovanellogo pod Niepolomicami, mogła uczynić zdjęcie z pani Włodzimir-skiej...

Byłaby jednak różnica idei w tych zdję-ciach... Tam minister Giovanelli zadumany nad nieoglednością galicyjskich rolników, marnujących gęsi obornik, w godnem oto-czeniu niepolomickich gęsi i gęsiów — tu taka jedna sama, bez ministra Giova-nellogo, zadumana...

Przerwałam, bo właśnie jechał koło Rondla p. naczelnik straży pożarnej No-wotny. Chciałam go zapytać, co sądzi o wyjaśnieniu biura wodociągowego w sprawie owych nieszczęsnych lokomobil, które mają miasto skrapiać wodą z Rudawy, ale, które do dziś dnia (a dwa miesiące mija od uchwały Rady m.) nie mogą ja-koś zabrać się do dzieła... z powodu braku „kartałtek” (patrz dzisiejszą kronikę). Chciałam o to zapytać, ale trębac na ko-źle tak mi w ucho zatrablił, że straciłam rezon. Dlaczego ten trębac, Boże mu prze-bacz, tak trąbi?

Sowa.

Z pola wojny.

lency polscy w Tokio.

„Daily Mail” otrzymał dziś od swego sprawozdawcy z Tokio następujący telegram:

Powróciłem właśnie z Metsujama, gdzie odwiedziłem jeńców i rannych rosyjskich. Jedwędz w leżbie przeszło 1.500 są rozmiesz-czeni w 5 świątyniach buddyzmu, w

BURFORD DELLANNOY.

Tajemnice lekarza kobiecego

przełożył i opracował

Dr JULIUSZ BANDROWSKI.

91

Nadto w jednej kureczowo zacienionej rece znajdował się flakonik czy flaszeczka, na dnie której znajdowała się reszka niebezpiecznego płynu... Był to czysty kwas karbolowy.

— Panowie przysięgli, widzieliście to? — przerwał sędzia.

Poczem zauważywszy, że dr Morgan usiadł już, dorzucił:

— Czy masz pan może jeszcze jakie pytanie zadać świadkowi?

— Nie, panie — dziękuję.

— Zatem, przejdźmy do następnego świadka...

Mary Anna Middlea.

Na to wezwanie powstała Polly, podeszła ku sędziemu, złożyła przysięgę i zaczęła opowiadać, co, jak i kiedy widziała:

— Wieczorem w sobotę, niedługo po odejściu doktora Morgana, udam się była do pokoju, gdzie leżała chora pani, z wiaderkiem wegli. Zapukałam do drzwi, a gdy nikt nie odpowiadał, wszłam. Do-

zorczyń spała we fotelu z otwartymi oczyma.

Wybuch śmiechu, słomionym natychmiast wezwaniem sędziego „Proszę o spokój”, powiła to wyrażenie, poczem Polly mówiła dalej:

— Sądzę, że dozorczyń musiała być już wówczas ciępiąca, ponieważ, kiedy o-dezwałam się do niej, patrzyła na mnie nieruchomo otwartymi oczyma. Postawiłam moje wiaderko z węglami i zanim wyszłam, spojrziałam na panią. Spostrzegłam natychmiast, iż ona już umarła. Zawałowała więc: „O mój słodki Jezusie, patrz no, dozorczyń... ona już skoń-czyła!”

— Cóż wówczas zaczęła dozorczyń?

— Wyprostowała się, odrzuciła włosy w tył głowy i wodziła wzrokiem wokoło, jak gdyby nie widziała, gdzie się znajduje.

— Więc wydawała się pannie chorą?

— Bardzo chorą. Powtórzyłam ponownie do niej: „Ona już skończyła!” i sama zbiegłam do suterenu, gdzie opowie-działam, co zaśło, kucharek, która odezwała się do mnie: „Najlepiej będzie posłać go lekarza”. Wówczas wyprawiłam natychmiast ogrodnika po doktora Morgana... Doktor przyszedł... niestety, pani była już martwą. Oto wszystko, co wiem.

— Czyś panna spostrzegła co w ręce swojej nieboszeki pani?

— Tak... flaszeczkę z kwasem karbolowym.

— Czy w pokoju czuć było kwas karbolowy?

— Tak jest, lecz w pokoju zawsze go było czuć. Pani miała swoje upodobania: nawet dobrze się jeszcze mając, zwykła była wszędzie odczuwać się wonią kwasu karbolowego.

— Często się nim posługiwała?

— Zawsze. Utrzymywała, iż lubi te woń... „Jest to bardzo zdrowo” — mówiła niejednokrotnie. Stała był w domu zawsze dwie lub trzy takie flaszeczki.

— Masz panna jeszcze co do powiedzenia?

— Nic już więcej nie wiem.

— Może który z panów przysięgłych chciałby o co świadka zapytać... Nie? Zatem przejdźmy do następnego... Pan doktor Dick Morgan.

Oto, jakie było zeznanie doktora:

— Leczyłem nieboszekę od kilku mie-sięcy. W ostatnich czasach położyła się do łóżka, gdyż czyniła wrznięcie, iż jest niebezpiecznie chorą. Poddawała się przystępem wziępiania. Po zbadaniu jej stanu dowiedziałem się, iż kilku członków jej rodziny zmarło na suchoty.

Ciąg dalszy nastąpi.

Magazyn nowości dla Pań

Krus admiarałwa wchodzące — matery jedwabne walciki,

pod firma BIRKNER (właściciel B.N. SPIRA) w Krakowie przy ul. Floryntńskiej 1. 12. (vis a vis apteki p. Wiszniewskiego) poleca swój bogato zaopatrzonej składowi krawaluzki i dzianinowy oryginalne modele paryskie i wiedeńskie, szpery apłataki i woskole przybory w ran koronki, koronki, piera strasie itp. bus, szale, pelerynki i krawaty, sprzedając po cenach fabrycz- Zamówienia uskutecznią się popiesznie i sumiennie

różnych stronach miasta. Zwidłem wszystkie. Jency okazują wielką ułgodność swym zwycięzcom. Żołnierze rosyjscy są przeważnie słusznego wzrostu, łagodni, miłczy. Mali oficerowie i straż japońska zachowują się wobec jeńców bardzo uprzejmie. Kilku oficerów i kadetów japońskich mówi biegle po rosyjsku. Japończycy dali jeńcom nowe mundury letnie; żywność otrzymują przyrządzoną na sposób rosyjski. Jency dostają porcy trzy razy więcej aniżeli żołnierze tutejsi. Rosyjanie są bardzo zadowoleni z wiktów i obchodzenia się z nimi.

Jency należą do 7 narodowości i 6 wyznań. Są tu: Rosyjanie, Polacy (w wielkiej liczbie), Niemcy, Talarzy, Żydzi, Gregorjanie i Ormianie.

Polakom (nietyko oficerom ale i żołnierzom) okazują Japończycy na każdym kroku wielką sympatję i uszanowanie. Między jeńcami jest 20 do 30 procent Polaków. Jency polscy są trzymanii zdala od Rosjan i zgromadzeni w osobnej świątyni. Polaków poznają Japończycy przeważnie wszystkim po sposobie żegnania się. Jency polscy są bardzo zadowoleni z „nieuolii” japońskiej. Panie przynoszą im codziennie mnóstwo kwiatów. Polacy okazują wielką wdzięczność władzom wojskowym za umieszczenie wszystkich w popołu.

Rozmawiałem z oficerami rosyjskimi. Przyznają oni otwarcie, że Rosji brak dobrych dowódców; generalowie tracą głowę i popełniają bezustannie wielkie błędy, tem fatalniejsze, o ile nie znają kraju. Wielu jeńców wierzy w zwycięstwo Rosji; jest jednak sporo i takich, którzy tej wiary nie podzielają.

Zwidłem też szpital z rannymi rosyjskimi; jest ich tam 400. Porządek i czystość wzorowa. Polacy mają nad łózkami katolickie obrazy.

Kuznia kłamstw.

Miano „kuzni kłamstw” zdobyło sobie (oprócz biura generała Sacharowa i telegraficznej agencji rosyjskiej!) Czufu, miejscowości znajdującej się w odległości 150 kilometrów od Portu Artura, od którego dzieli ją zatoka Czilijska, łączą zaś łabędzcy wysp Miantau i telegraf podmorski, obecnie przerwany.

Port to nadzwyczaj ożywiony, chociaż śmiało do najdudniejszych może być zaliczony, znajdujący się w sąsiedztwie również nędznego miasteczka chińskiego.

W porcie urzęd celny, poczta angielska i zarząd portowy — oto jedyne gmachy; w mieście samem, w dzielnicy europejskiej, kilka handlowych firm angielskich posiada ładne budowle. Poza tem Czufu, pomimo, że od 44 lat otwarte jest dla Europy, stanowi najniebezpieczniej miejsce, zatłoczoną przez Chińczyków.

Tu właśnie kują się największe kłamstwa, dotyczące wypadków wojennych. Czufu pod tym względem ma już sławę ustaloną.

Fabrykantami owych wiadomości są przeważnie sprawozdawcy amerykańscy; angielskim trzeba przypisać, iż w wyborze nadchodzących nowin są wybredni i krytycznym wzrokiem zapatrują się na nie....

Amerykianie uważają sobie za punkt honoru jak najwięcej telegrafować z Czufu, zwłaszcza w sprawach, dotyczących Portu Artura. „Jeżeli my nie nie wiemy, choć prawie pod samym portem jesteśmy, to ktoś więcej od nas wiecieć będzie?” — powiadają sobie i puszczają w świat kaczkę za kaczka.

Dostarczycielami tych kacek wojennych byli przeważnie Chińczycy, przybywający do Czufu na dżonkach (wielkich łodziach)

z Portu Artura, lub z Dalnego. Dziś jednak i tego źródła zabrakło, gdyż Chińczycy obawiają się wypuszczać na morze; nie dziwnego — na wielkiej przestrzeni pełno min pływających; Japończycy śledzą pilnie i starają się każdą dżonkę, pływającą z Portu Artura, pochwycić; ze strony rosyjskiej czujność w również wysokim stopniu jest rozwinięta; co najważniejsze zaś — cała cieśnina Czili roli się obecnie od staków korsarskich, czyhających na dżonki, jako na połów najłatwiejszą.

Czasami jednak do portu zawinie jakaś dżonka, przybyła od północy; wówczas na przystań bieżą wyższej i dopytują o nowiny. Nieraz przy tej sposobności stacza się formalne potyczki; każdy chce być najpierwszym.

Równocześnie z przybyciem dżonki, zaczyna się obłożenie urzędu telegraficznego; — byle przedź. Kto pierwszy, ten lepszy, a im nowina jest bardziej sensacyjna, tem dla czytelników Ameryki pożądana. Ze w niej nie ma ani słowa prawdy, o to w Ameryce nikt się nie gniewa.

Z KRAJU.

W Woli duchackiej koło Połgórza wybuchł przedwczoraj około godz. 4 po południu ślusarz w domostwie gospodarza Kuźny. Na miejscu pożaru przybył pierwsi kolewoj ślusarz z Pławnowa, który rękoma przytrzymał siławkę i pod kierownictwem werkmistrza Szostaka takta energiczną rozwiniął akcję, że pożar zdolało ugasić. Przybyła też straż pożarna z Połgórza. Ofiarą ognia padł dach domu.

Krynica, 22 lipca. (Przekupienie sąndaroma. — Luoski teatr. — Pensjonat dra Piotrowskiego. — Zakład hydropatyczny). Wielką sensację wywalała to sfera Józefa Bermana właśc. kramu wiktualnów w Krynicy i sąndaroma p. Górale. P. Góral przychwycił starszego Ringa na gorącym uczynku pokątnego wyzysku i innych przestępstw i doniósł o tem starostwu w Nowym Sączu. Berman, przesyony przez Ringa, udał się do p. Górala z prośbą o zaniechanie doniesień do starostwa przeciw Ringowi, oferując mu za to 2 kor., które Berman otrzymał miał w tym celu od młodszego brata Ringa. P. Góral naturalnie tych 2 koron nie przyjął i doniósł o tem prokuratury państwa. Wczoraj zasiadł Berman oskarżony o nielawne przekupstwo sąndaroma w urzędowaniu przed sądem karnym w Moszynie pod przew. dra Midowicza i został skazany na 15 dni aresztu. Starostwo w Nowym Sączu skazało zaś Ringa za pokątny wyzysk i inne przestępstwa na grzywnę w kwocie 40 kor.

Od tygodnia bawi u nas mięski teatr łwowaki. Krynica jeszcze nie miała tak znakomitego teatru, to też sala jest zawsze po brzegi wypełniona publicznością. Repertuar zapowiada jeszcze kilkanaście nowości.

Staraniem p. Józefa Znamierowskiego, b. posła do Rady państwa i burmistrza Krynicy rozwija się tu w jego willach „Flora” i „Hotel warszawskim” założony i znany już dzisiaj pensjonat dra Piotrowskiego, lekarza z Krakowa, zażywiającego tu bardzo dobrej opinii.

Zakład hydropatyczny pod kier. specjalisty dra Henryka Ebersa w Krynicy, cieszy się bardzo wielkim uznaniem. Zakład jest oddzielony.

Pogodę zmian przepiękną, a powietrze balsamiczne, aż pierś rozpięra.

Czarny Dunajec 22 lipca. (Przekupstwo burmistrza i radnych.) Tutejszy kupiec Salomon Friedman, starając się w starostwie w Nowym Targu o koncesję na wyzysk wina w Czarnym Dunajcu, pragnął przychylnie

go zapoinowania swego podania przez radę gminną w Czarnym Dunajcu. Chodził więc do burmistrza, asesorów i radnych i co mógł swawiał im do kieszeni za pomyślną uchwałę rady gminnej. Friedman odpowiadał za to przed trybunałem karnym w Nowym Sączu, ale dla braku dowodów został uwolniony. Obecnie wyszło na jaw, że Friedman namówił świadków do fałszywych zeznań. Wytoczono mu nowe śledztwo.

Żegiestów. Ze zdrowości krajowych nie znam doprawdy piękniejszego i bardziej uroczego nad Żegiestów. Położony w wąwozie górskim, otoczony z obu stron niebotycznymi lasami spikłowymi, wydającymi balsamizującą woń szpilek, u stóp srebrną wstęgą wijącą się i wrzącą Popradą, Żegiestów jest prawdziwie miejscem wytchnienia, wypoczynku dla ludzi, którzy zdala od gwaru i zabaw wielkomięjskich zdrowiaków szukają po krzepienia swych sił i zdrowia.

Nie też dziwnego, że Żegiestów oddawna jest atrakcją gości kąpielowych nietylko Polaków z Austrii, ale i z pod innych zagoborów, zwłaszcza, że obecny właściciel Żegiestowa, p. Krynicki, człowiek fachowy, obznajony pod każdym względem z wymaganiami zdrowiaków nowoczesnych, nie szczędzi ani trudów ani kosztów, by zakład swój postawił na wyzynie takiej, aby odpowiadał pod każdym względem wymogom nowoczesnej higieny.

Wzorowo urządzone wille (do których w tym roku przybyła wspaniale odnowiona, zniszczona pożarem „Korolówka” i nowa willa dla lepszej publiczności żydowskiej), zasilenie mineralne i borowinowe, źródło wody mineralnej, dobroćta i skuteczność swoją hodaj cję nie przewyższające źródła w Krynicy, wspaniały kurhauz z czełniami, wyborna restauracja tzw. „górną” (ho jest i „dolną” pod zarządem wspaniałym p. Krynickiego), lekarz, urząd pocztowy i telegraficzny i apteka w miejscu, a przeważnie wszystkim, jakie potrzebne kuracyzmowi — oto także, jakimi nie prędko może się poszczycić zdrowiowisko.

Pogoda tutaj przedwznowa, bez gwałtownych zmian atmosferycznych z nieco chłodnymi rankami i wieczorami, co zresztą w miejscowości górskiej nie nderza bynajmniej.

Obecnie bawi w Żegiestowie 300 osób, a frekwencja całego sezonu nie przekrocza liczby 600, bo też więcej Żegiestów nie pomieści. Z gości, przyjeżdżających od lat przeszło 20 stale do Żegiestowa, należą znani publiczniści krakowscy, artysta teatru mięjskiego, p. Sobieszalski.

Nie brak i rozrywek; a więc wycieczki tratwą po Popradzie, preprapanie się na węgierską stronę i wycieczki do leżących już na terytorjum węgierskiem źródeł „Szulin”. Od czasu do czasu koncerty, a w każdą sobotę reunion.

W poniedziałek mieliśmy tu koncert zawsze sympatycznie witanego chóru akademickiego krakowskiego, który, jakkolwiek materalnie nie robi interesu, uważa sobie za obowiązek dać koncert i w Żegiestowie. Produkcyje chóru, a zwłaszcza tenora, p. Kowczyńskiego i gra na furtępanie akademika p. Molnara, wprost rozentuzjaszowały publiczność. Po koncercie odbył się reunion, a do kadryla stanęło kilkadziesiąt par. Tańców do rana. *Sędzi.*

Zakopane, 23 lipca. (Sezon i sezonowa miłość.) Pogoda dopinuje stale, jak zresztą w całej Galicji. Sezon już jest ożywiony, jednakże słabszy, niż bywało w latach poprzednich. Widąc to n. p. choby na genonach u dra Chramca, które dotychczas wypadły wcale słabo.

A propos p. Chramca, to nazw p. wójta, który w sezonowym roku tak nadzwyczajnie dbał o moralność, że aż dwadzieścia stadeł

żyjących na wiarę, skłonili do zawarcia legalnego związku, umie sprytnie wyszukać „wabia” dla swego zakładu w postaci... dnu, trzech ładnych pokójków.

Co roku też słychać o „sezonowych miłośnicach” w zakładzie dra Chramca, w których rolę bohaterów odgrywają dziewczęta w białych fartuszkach, a bohaterów „łodzi młodzieńcy” mniej lub więcej podzieli w leciech.

Niektóre z tych pokójków, sprytniejsze, robią nawet szybko karierę. Można je po roku widzieć, jak się po Zakopanem rozbiegają w powozach.

Bywateli zakopanich zadają sobie tylko pytanie, skąd p. Chramiec z roku na rok wyjaduje tak ładne dziewczęta?

HUMOR.

List żony z wllęgiatury.
Paie Dołki, 20 lipca.

Najukoebańszy mętu, Tomasz!

Donoszę ci, że przyjechałam do Paich Dołków szczęśliwie i sobie ładnie żyję.

Miejscowość jest tu przeciętna i na letnie mieszkanie w sam raz odpowiednia. Do najbliższej stacji kolejowej mamy ledwie cztery mile, na początku tylko trzy mile, dzięki czemu listy i gazety otrzymują skrajnie co tydzień.

Do najbliższego miasteczka mamy stąd jedenaście godzin bryczką, ponieważ droga jest tu trochę piaszczysta, mniej więcej po osie, ale wójt zapewniał mnie uroczystie słowem honoru, że najdalej za dwanaście lat będzie urządzona szosa, jeżeli pan marszałek, co robi teraz drogę do swego dworu, na to pozwoli. To mnie trochę uspokoiło.

Wyobraź sobie, nasza kochana Anđziulka dostała gorączki, a że, jak już wiesz, doktor na miejscu niema, więc skorzystałam z przejazdu lekarza weterynary, który bardzo ładnie gra na gitarze.

Ten lekarz bardzo uważnie obejrzał Anđziulkę i kazał, aby jej smarować racie dwa razy dziennie gorącą terpentyną. Natomiast stanowiąc zabronił, aby jądała młoda, koniżyna, co zaś do obierzyn z brukwi, o sypanych otrębach — to niema nie przeciwko temu. Bardzo miły człowiek i nawet życzliwy z moją kochanką sorkulą.

Zresztą pozawierzam tu niektóre stosunki towarzyskie. Bywam w bardzo miłym domu państwa Walkostwa Koltunowa, parobkostwa z obchodzącego folwarku. Pozawierzaj odbyły się przybranie ich dziewięcioletniego dziecka, Matysia.

Jeżeli masz stosunki w prasie, to złączam ci sprawozdanie: do dzisiaj „Z życia towarzyskiego”:

„Z całym unianiem notujemy fakt zabawy chrześcinowej, z jaką wystąpili państwo Walentowice Koltunowice. Po powrocie z obrzędu podano „podwieczerek”, według następującego menu:

Leau de vie (okowita).

Fricasod du pain razowy.

Harenga directement de beczka.

Podczas uczyt wygłoszono rozmaite toasty, z których wyróżnił się wypowiedziany przez sz. gospodarza domu wierszem:

Kiej okrzyknął Mateusza,

To trza zapić ten interes.

A kłoby się z was chleio napić piva,

To może je mieć, jeno za własny fondus.

Pomiędzy gośćmi zauważyliśmy: pomocnika państwa Witalisa z żoną (na głowie fartuch, suknia z bawełny domorożej, boas) i Fikę (suczka z rasą owczarków, później wypędzona ja na dwór), stangreta dworskiego, Szymona Latawicza i narzeczoną panną Baskę Czuperkówna, córkę strażaka noconego, pana Grzegorza Gawrona i wielu innych.

Tańce prowadzili wszyscy naraz, lecz naj-

większą obłotnością potu na czole odznaczają się p. Kacper Goździk, poganiacz przy kracie.

Cażuję się i t. d. twoja żona Ninusia”.

Teatr Rozmaitości w Parku Krakowskim.

Występ pana

FRED EDLAVI

mistrza transformacyjnego

ze swoimi oryg. aktami — „Ojędza minutę za półno”.

Osoby!

Wszystkie postacie
głoszone przez pana
Edlaviego
Wszystkie postacie
głoszone przez pana
Edlaviego

Urządki bezpłatomatowe
Pan Fred Edlavi jako imitator najśmieszniejszych
kompozycyjnych dyrygów orkiestra.

Początek o godzinie 8. wieczór.

MAKA

o. 3 k uprwy. młynów BARUCHA w wozach
czeskich plomtowych —

najładniejszej

10 kilo — zlr. 1-60

5 kilo — zlr. —40

w handlu

JÓZEFA LANDAU

Kraków, plac Szczepański 6. b)

Nie denerwująca

smaczna, aromatyczna, pożywna jest tylko

Herbata

oryginalna rasjajska ze słynnej firmy:

„FORTUNA”

Kraków, Sukiennice 23.

Wielki wybór smarów — rasjajskich i specjalnych
czajników — Cennik franco.

Co słychać
w mieście?
Kraków,
dnia 24 lipca.

KALENDARZ.

Dość w niedzielę Kusogudy — Jutro w poniedziałek Jakuba ap. i Krystofa. — Pojutrze w wtorek Anny, Matki N. M. P.

Niedziela.

Teatr. W miejskim „Postanieniu nr. 6666” operka w 3 aktach z prologiem C. M. Ziebrera.

W parku krakowskim w teatrze letnim przedstawienie teatru Rozmaitości o g. 8 wiecz.

Repertuar operetki lwowskiej. W niedzielę 24 lipca po raz drugi „Postanienie nr. 6666” operetka w 3 aktach z prologiem C. M. Ziebrera.

W poniedziałek 25 lipca przedstawienie popularne po cenech dramatu „Stotka dziewczyna” operetka w 3 aktach Reinhardta.

W wtorek 27 lipca po raz 3 „Postanienie 6666” operetka w 3 aktach z prologiem C. M. Ziebrera.

W środę 27 lipca po raz 3 „Piękną Helenę” operetka w 3 akt. Offenbacha.

W czwartek 28 lipca po raz 4 „Postanienie Nr. 6666” operetka w 3 aktach z prologiem C. M. Ziebrera.

W piątek 29 lipca teatr zamknięty.

Skargi na pocztę. Czytelnicy nasi z Myślenic żalają się, że im często giną gazety na pocztę, na co zwracamy uwagę tamtejszej poczty, z prośbą o wprowadzenie porządków.

Nieostrożni cykliski mogą się w Krakowie, jak grzyby po deszczu. Widocznie silne upały wpływają ujemnie na ich ostrożność i przytomność umysłu. P. Jan Wesołowski najechał na ósmioletnią dziewczynkę Stefanę

Kasparkę i spowodował jej ciężkie potłuczenie. Policja powinna karać surowo podobne wypadki. Kto nie umie jeździć na rowerze, niech się lepiej przejeździ tramwajem lub dorózką, a nie rozbiega i tłucze przechodniów, albo niech uczy się jeździć za miastem.

Humor wodociągowy. Szesć tygodni mija od uchwały sławetnej Rady m. aby z powodu braku wody w wodociągu stawili dwie lokomobile i skrapiacz miasto, ginące w tumanach kurzu, wdoką z Rudawy.

Upały od sześciu tygodni trwają bez zmiany, nie spada ani kropka deszczu — ale lokomobil jak niema tak niema.

A dlaczego? To „wyjaśnią” komunikat biura:

Na podnoszone z rozmaitych sfer miasta skargi, glądzące stacje wodne ustawione w ulicy Garncarskiej, nad brzegiem Rndawy i nad Wisłą, na placu Groble nie są w ruch puszczane i nie dostarczają wody dla akrapiania ulic. Zarząd wodociągowy donosi:

„Kiedy Zarząd miasta polecił telegraficznie zamówić lokomobile i pompy centryfugalne dla przyszłych prób w Bielanach, a ustawić je tymczasowo nad Wisłą i nad Rudawą celem pompowania wody dla akrapiania ulic wobec obecnej posuchy, zamówił Zarząd wodociągowy równocześnie w dniu 16 czerwca potrzebne dla wodociągów stacje wodnych rur i kształtki w fabryce sanockiej.

Na telegraficzne urzeczna ze strony Zarządu wodociągowego fabryka sanocka nadałała wprowadzić niektóre rury, ale nie nadałała konieczniejszych (!) kształtek (!), tłómacząc zwolę że w dostawie braknie wody i w następstwie tego wstrzymanie ruchu w odlewni.

W dniu 19 lipca zawiadania jednak fabryka sanocka Zarząd wodociągowy, że zamówione kształtki wyszły.

Gdy takowe nadejdą do Krakowa, uruchągi przy stacjach zostaną zaraz zamontowane i wówczas lokomobile będą mogły być w ruch puszczane.”

Wyjaśnienie to nie jest żadnym wytłumaczeniem.

Bardzo dobrze możnaby je włożyć do „perle humoru polskiego”, tak tryka ona tym naszym szeserem, krakowakim, rodnim humorem! Więc siedem tygodni potrzeba było na sprawienie „kształtek” (czyli kolanki rur)! Przez podobną bzduratkę, której każda z fabryk krakowskich w kilku dniach mogła zaradzić, przez brak jakichś głupek „kształtek” — miasto zostało na przeciąg dwu miesięcy skazane na kurz i brud. O sławetne Rado miejska, cóż ty na to wszystko powiesz, gdy się znowu za półtora miesiąca zbierziesz? Może już wówczas nadejdą z Sanoka (!!) owe „kształtki” i może będziemy mogli czerpać z Rudawy wodę... w pądzierniku lub listopadzie? To się będzie nazywało „rozumnym podpiechem”.

Złow kradzież w plantach. Wczoraj przed południem przyszedł na polię Leon Brachfeld, uczeń gimn. św. Jacka i doniósł, że na plantach koło kawiarni Janikowskiej w czasie, gdy przyszedłszy był koncertowi muzyki wojskowej skradziono mu z kieszeni zegarek srebrny z dewizką okrydwaną. Brak zegarka sposterzył dopiero w domu.

Jest to jedna z licznych guchwałych kradzieży, które jakiś wytrawny rezimieszek spełniał w ostatnich dniach na plantach. Korzysta on, gdy publiczność spaceruje tłumnie po plantach przysłuchując się muryce i wykonywanej skrzępanej muzyce na kieszanki. Polnięta mimo zręcznych poszukiwań nie zdołała dotąd go wyśledzić.

Wianiana. P. Tomasz Jednorak, utrzymujący bufet w Parku krakowskim i na placu tenisowym przy ul. Sobieskiej, doniósł policji, że ubiegłej nocy niesłusznie awrwa włamał się do bufetu przy ulicy Sobieskiej i skradł mu kilka butelek wina, likieru, nawet

Każdy
nowy
Abonent 35

Nowin” i „Kuryera Krakowskiego

33 otrzyma bezpłatnie Miesięczny nowy abonent otrzyma Album Sanki z 80 ilust. Kwartał abonent powiad. H. G. Wellsa „Przypisy się zbudzi” albo wędz. nowelę „Wzajemniej siebie”; półroczny tygodni dost. „Album Wawel” kłębego kana książę. Wynosi 8 koron.

wody adowej, dalej wiele ciastek i cukierków.

Kradzieże. Nieznany sprawca, odbiwszy skobel, dostał się do stajni i skradł p. Emilowi Kirschnerowi, właścicielowi składu materiałów budowlanych przy ul. Zyblikiewicza 1. 5 prząd na konie i kilka koeów łącznej wartości 50 koron. Policja jest na tropie sprawcy.

Annie Uchwał, stróżce przy ul. Starowinnej 1. 48 arakd jakiś szłodziej kwotę 10 koron. Podejrzanego wyrobniaka przayareziowała policja.

Pogotowie ratunkowe otrapyło Hermana Bergoffna, 17 letniego zesładnika, którego majster Kleinberger z Półtwaia Zwierzynieckiego pobit tak silnie, że aż ten odniósł rany.

Julia Wikusz, 40 letnia kobieta, upiła się do nieprzytomności, wskutek czego utraciła się na nogach nie mogła i upadając na bruk, doznała litych obrażeń cieleśnych.

Odpowiedzi redakcyi. Panu W. R. w Lu bieniu ad Myślenia. O ile sądzić możemy nie znając ksiąg hipotecznych zarząd gminy jest rzeczywiście uprawniony do dzielenia gospodarzy na tych, którzy mają korzystania z lasu i na tych, którzy tego prawa nie mają, czyli jak to pan nazywa, na „wielką” i „małą” gromadę.

Prawo użytkowania lasu gminnego nie zawsze przechodzi na o w y c członków gminy. Dlatego nie radzimy poczynać sporu prawnego bez poprzedniego dokładnego zbadania stanu hipotecznego.

Szkarlatyna. W ostatnich dniach skonstatawano kilka wypadków szkarlatyny w Podgórzu.

— Oddział kolarski „Sokoła” podgórskiego rozwija się bardzo pomyślnie. Odbywa on stałe wycieczki, w której bierze udział coraz większa ilość członków amundorunowych. Oddział udziela również na własnym rowerze nauki jazdy na kole po bardzo umiarkowanej cenie, chcąc w ten sposób rozszerzyć sport kolowy jak najszerszej w Podgórzu.

Z Ludwinowa. Aby opisać wszystko, co w naszej gminie urąga słabym nawet pojęciem o jakim takim porządku, trzebaży użyć kilka arkuszy papieru. Nie podobna jednak kilku rzeczy przemielić.

I tak, naczelnik gminy p. Jelonek nie przedkłada zupełnie Radzie gminnej budżetu na lata 1903, 1908 i 1904, lecz po prostu wójt sek swój spianny dawał do podpisu radnym uchwały nigdy nie zapisywane do księgi uchwał. W dzienniku kasowym wszystkie dochody, płynące z dodatków gminnych wypisywał p. Jelonek w latach poprzednich dopiero w grudniu, w bieżącym roku zaś dopiero w czerwcu, zamiast wypisywać je równocześnie z dniem pobrania. W roku 1902 nie powzięła Rada gmina żadnej uchwały, w r. 1903 zaś ledwo dwie, zaś w r. 1904 dopiero na żądanie niektórych radnych już osiem.

Co do miejscowej policji, sprawowanej z ustawy przez urząd gminy nie można przemilczeć, że w gminie naszej zachodzą wypadki wprost skandaliczne — napady, rabunki i t. p., wczoraj np. zbito w biały dzień jednego z tutejszych obywateli, który bronił swego mienia przed podpaleniem. Nieporządku to zawładnięciu należy temu, że policjant gminy, człowiek stary i niedołężny, jest bratem wójta, który mu zbytnio pobłaża. Stosunki sanitarne w Ludwinowie są również fatalne, w kilku miejscach, z powodu zaniedbania wójtów, zanieczyszcza się woda i rozszerza się ołów wóń zgnięta i niezdrowa.

Jednem słowem, nie cięży się p. Jelonek uznam, a opinia, którą sobie wyrobil jeszcze w czasach, gdy był pisarzem gminnym w Łagiewnikach, gdzie skutkiem jego nie-

dbałstwa gmina poniosła stratę 1600 kor., dalej w Zakrzówku, Dębniakach it. d. do dziś dnia w niczem się nie zmieniła, bo też i pan wójt pozostał takim, jakim był od początku.

Stosunki te wymagają gruntownej sanacyi i mamy nadzieję, że Rada powiatowa wglądnie w nie dokładniej i położy raz narazcie koniec tej fatalnej gospodarce.

Lasy niepolomiczkie w ogniu.

(Od specjalnego sprawozdawcy.)

„Niepolomiczkie lasy się palą!” — „Bochnia w płomieniach!” — Oto wyrazy które na każdym kroku daly się usłyszeć na stacyi krakowskiej — i w pociągu, dążącym w stronę Tarnowa. Konduktorzy, którzy niedawno z tamtej strony przyjechali opowiadali, że największy pożar szerzy się koło Bochni.

Zrana w sobotę kupilem bilet do Bochni. Upał niesłychany. Z okien wagonu obserwuję pola i łąki. Zboże zeschnie, ziemniaki ledwie od ziemi odstają, trawa wypalona.....

W Podłęziu wysiadło kilkanaście osób, dążących do Niepolomic. Inni, bardziej ciekawi, jadą ze mną do Bochni.

Juz przed Kijem widziałem spory smat lasu spalony. Ziemia czarna, drzewa osmolone. Po łąkach snują się białe dymy; to palą się trawy i torfowiska. Za Kijem wjeżdżamy już w puszcze. Ognia nie widać, ale ponad lasami unoszą się chmury dymu. Czuję spalazinę.

Wjeżdżamy do Bochni. Za nami przyjeżdża równocześnie osobny pociąg pionierów, około 500 ludzi, z kilkunastu oficerami i bez zatrzymania się odhaja się wprost ku Gawłuszczyńskiemu kwatleru pod Damiancami. Tam pali się bez przerwy.

Kiedy wybuchł pożar?

— Dawnóż wybuchł pożar? — pytam przypadkiem spotkanego na stacyi znajomego.

— Jeszcze we czwartek popołudniu. Kółko godz. 6 wieczorem zauważono w Bochni dym, unoszący się ponad Damiancami. Sądono z początku, że Damiancie stoją w ogniu. Tymczasem nie. To palił się młody las liściasty na przestrzeni 40 morgów. Działaj nie znać nawet, że tam był kiedykolwiek las.

— Więc spalił się doszczętnie?

— Tak, bo palił się od góry. Widocznie ktoś umyślnie las podpałi, a ponieważ liście były tak zeschnięte, że już opadały, przeto cały ten obszar lasu liściastego stanął w ogniu i zgorzał doszczętnie.

— Znalaziono podpalacza?

— Wczoraj zaareztowano dwóch chłopaków może 16-letnich, na których ciąży podobno podejrzenie o podpalenie. Ale twierdzić nie można na pewno, żeby oni to zrobili. Przecież bardzo możliwe, że leśniczy, paląc papierosa, rzucił zapalającą kłosek cygara i z tego mógł się wzeszać pożar, który przetrzucił się następnie na dalsze rewiry i dosięgnął wczoraj Niepolomic. Cały pas lasu od Niepolomic do Bochni stoi w płomieniach. Tylko teraz nie palą się drzewa góra, ale pali się torfowisko i korzenie drzew. Na pierwszy rzut oka ognia nawet nie widać, dopiero gdy się torfowisko rozgrzebie, spostrzeżę się gar w głębi. W lesie pełno dymu, ziemia zgorzała, palą się korzenie drzew. W nocny przedstawia to czarodziejski widok, bo wśród dymu widać biegające po lesie niby świetliki świętojańskie iskry, płomyki, języki ognia, liżące osmaloną korę drzew.

Akcy ratunkowa.

— Ratunek musi być ogromnie trudny — zauważyłem.

— Naturalnie. Zaraz po wybuchu pożaru pierwszą akcyę ratunkową przedsięwzięli chłopci, którzy zaczęli wycinać las na pewnej przestrzeni, aby rozszerzyć rozszerzeniu się ognia. Wczoraj wieczorem przybyło na miejsce ognia wojsko, ulani i strzelcy, zalogujący w Bochni i w Niepolomicach, nadeszły posiłki pionierów i 600 ludzi z 100 pułku piechoty z Krakowa i dopiero zaczęła się rozsowna akcyę ratunkowa. Przez całą noc żołnierze kopali głębokie rowy, wzdłuż zapobiedz szerezu się ognia, który idzie dołem. Ciągawa rzeka, w rowach tych potażala się nie bardzo głęboko woda. Jest więc nadzieja, że dalej ogień się nie p sunie. To jednak, co już zajęte ogniem to przypadło. Bisko 600 morg lasu spłonęło od dotu. Trzeba będzie tylko drzewa pozwałać, o nie same nie spadną, bo korzenie są przepalone.

Zandarmerya otoczyła las płonący kordonem straży.

Wczoraj szerezu się ognia sprzyjał bardzo wiatr, który rozrzał trawę i szpilki jodeł i sosen, leżące na ziemi, tak, że ogień mógł objąć kolosalne przestrzenie. Gać Bochnia była wczoraj tak zadymiona, że trudno było oddychać.

— Więc, jak się zdaje, dotychczasowa pomoc wystarczy i więcej ludzi nie będzie potrzebna do ratunku?

— Przeciwnie. Żołnierze, którzy pracowali przez całą noc, są zmęczeni i trudno, żeby dzisiaj mogli robić jeszcze przez cały dzień. Prawdopodobnie przyjdzie jeszcze paręset żołnierzy z Krakowa. A w lesie gorąco nie do wytrzymania i dym, który też czyż tak, że robota jest nie tylko ciężka, ale bolesna.

Akcyę ratunkową, oprócz oficerów, kierują: zarządca domen rządowych p. Paczula i kancelista namiestnictwa p. Wirowski. Oficerowie i żołnierze pracują z nadmiernym wysiłkiem, spragnieni i głodni, bo zaalarmowano i zawezwano ich nagle.

Z Bochni wysłano żołnierzom żywność i wodę.

Dwóch naszych sprawozdawców bawi do tej pory na miejscu pożaru i bierze udział w akcyi ratunkowej; jeden z nich jest w Niepolomicach, drugi Damiancach pod Bochnią.

Z powodu spóźnionej pory, w której otrzymaliśmy relacyę od sprawozdawcy z Niepolomic, musieliśmy odłożyć ją do poniedziałkowego numeru „Kuryera krakowskiego”.

W Bochni rozeszły się pogłoski, że pali się Wiśnicz. Spłonęło podobno kilkanaście domów, a obecnie palą się otaczające Wiśnicz lasy. Jest to bardzo możliwe, bo Wiśnicz nie jest zbyt oddalony od płonącej puszczy niepolomiczkiej. Pogłoska ta nie jest sprawdzona; notujemy ją z obowiązku dziennikarskiego.

Wojna rosyjsko-japońska.

Parý. „Echo de Paris” donosi: Jeneral Kuropatkin wystosował do cara telegram, w którym donosi, że straty Rosyan w wojnie Motien wynoszą 1900 ludzi zabitych i rannych.

Kuroki idzie naprzód.

Tokio. Słychać, że jeneral Kurozi it. 19 po zajęciu walce zajął Kiałtung. Rosyanie mieli silnie ufortyfikowaną pozycyę i

Wszyscy
PP. Abonenci

NOWIN

mogą korzystać z blura bezpłatnej porady prawnej (w niedziele od 10—12 w poniedziałki i czwartki od 5—6 popołudniu jakoteż z bezpłatnej wypożyczalni książek (w niedziele od 10—12i czwartki od 12—2 w poł. sobotnej) w wyborze dzieła polskie, niem. i frane. Biblioteka skompletowana.

i bronili się zaciekle. Straty Japończyków podają na 300 ludzi.

Tokio. W walce koło Kiaotung stracili Japończycy 420 ludzi. Straty Rosyan obliczają na 1000. Jenerał Kuroki zmusił Rosyan do opuszczenia pozycji ufortyfikowanych nad rzeką Czif na północny zachód od wąwozu Motien i na wschód od Anping i zadał im ciężkie straty. Walka rozpoczęła się dnia 18 bm. i trwała do dnia następnego. Jen. Kuroki rozpoczął d. 18 rano marsz i począł ścigać Rosyan wzdłuż brzegu rzeki Czif. Rosyianie cofali się pozornie na północ, lecz nagle wrócili się i zaatakowali dwoma batalionami i 8 działami naszą straż przednią, która poniosła ciężkie straty. Rosyianie obsadzili następnie wzgórze, chronione przez wodopady rzeki. Po północy ponowili Japończycy atak. Po wstępnym ogniu artylerii posłał japońska piechota do ataku. Piechota ta poniosła ciężkie straty od ognia nieprzyjacielskiego, mimo iż operowała pod osłoną silnego ognia artylerii. **Atak był jednak pomyślny.** Rosyianie zaczęli się cofać o godz. 4-30 rano. Wielu z nich odciegł Japończycy od głównego oddziału. Rosyianie byli w sile 7 batalionów piechoty i jednego pułku kozaków. Rosyianie zostawili na placu 181 poległych i 300 karabinów. Dnia 19 rozpoczęli Japończycy siłą porywać z jednym batalionem piechoty nieprzyjacielskiej i 1000 ludźmi nieprzyjacielskiej konnicy koło Czoczap na północ od Szantouei i zmusili Rosyan do enfinita się poza rzekę. Japończycy mieli 17 rannych.

Generał Oku.

Londyn. „Daily Telegraph” donosi z Mukdenu 21 b. m. Japończycy w dalszym ciągu ruszają się na skrzydłach. Mimo to słychać, że Oku cofa się od Daszcziao. Natomiast „Daily Mail” donosi z Niuczungwu 21 b. m., że Oku 20 b. m. podjął ruch na frontie i obsadził południową Cziנגsaling, wypierając niewielki oddział Rosyan ogniem 2 dział. Dalsze postępowanie się zostało wstrzymane z powodu 30 godzinnego deszczu. Rosyjskie stanowisko koło Daszcziao [jej bardzo silne i bronione przez baterie.

Załatwiony zatarg.

Przed odpowiedzią rosyjską.

Londyn. Biuro Reutersa donosi z Petersburga pod datę wczorajszą: Dotąd nie wreczył rząd rosyjski angielskiemu ambasadorowi żadnej odpowiedzi na jego notę, jaką tenże wysłował z powodu zabrania statku parowego „Malacca”.

Onegdaj wieczorem mówiono, że faktycznie zarządzeniem zostało wydanie okrętu. Gdyby jednak tak było w rzeczywistości, to ambasador angielski byłby natychmiast otrzymał o tem wiadomienie. Wczoraj rano rozszła się wiadomość, że sprawa będzie w sposób pokojowy załatwiona.

Odpowiedź.

Londyn. Biuro Reutersa donosi z Petersburga: Rosyjska odpowiedź na angielską notę protestującą została wczoraj po południu urzędowo wreczona.

Rosya oświadcza gotowość nieprzedstawienia sprawy „Malacci” sądowi morskemu i obiecuje, że podobny wypadek w przyszłości się nie powtórzy. Co do strony formalnej, ładunek „Malacci” będzie w jednym z portów morza Śródziemnego, prawdopodobnie w zatoce Suda, poddany zbadaniu w obecności konsula angielskiego. Pretensya co do odszkodowania za spóźnioną podróż „Malacci” be-

dzie w swoim czasie przedstawiona przez ambasadora angielskiego w Petersburgu.

Uspokojenie w Londynie.

Londyn. W Izbie gmin lord Balfour, odpowiadając na zapytanie, oświadczył, że nie widzi powodu do składania oświadczeń w sprawie „Malacci”.

Londyn. W całym mieście rozszerzyła się już wiadomość, że rząd rosyjski zgodził się na wydanie „Malacci”. Skutkiem tego nastąpiło także uspokojenie umysłów.

— Rząd angielski domaga się, aby całą sprawę przedłożono sądowi rozjemczemu w Hadze, aby zaś aż do wydania orzeczenia przez ten sąd, okreły floty obojętnej nie windykowały sobie praw okrętów wojennych.

Korsarstwo rosyjskie.

Berlin. „Hamburg Amerika Linie” donosi Biurowi Wolffa: Dzisiaj został nasz statek parowy, który dążył w Rotterdam do Azji Wschodniej, zatrzymany na morzu Czerwonym przez statki wojenne rosyjskie zatrzymany i pod eskortą zaprowadzony do Suez. Obecność kontrabandy na okręcie jest wogóle wykluczona, dlatego niezrozumiałem jest postępowanie okrętów rosyjskich. Dyrektor Towarzystwa zaraz na początku wojny polecił swoim okrętom, aby żadnej kontrabandy nie przyjmowały. Zwroćiliśmy się do urzędu zagranicznego, celem wyjaśnienia tego postępowania.

Suez. (B. Reut.) Statek parowy „Scandia”, należący do linii Hamburg-Amerika został na morzu Czerwonym zatrzymany przez Rosyan i odprowadzony do Suezu.

Port Salid. Doniesienia aj. Hawas. Angielski krążownik „Furious” i dwie łodzie torpedowe przybyły tu i udają się na morze Czerwone celem eskortowania angielskich statków handlowych.

Rzym. „Tribuna” dowiaduje się z Brindisi, że kapitan okrętu „Malacca” przybył tam i udał się pospiesznym statkiem parowym do Londynu.

Londyn. „Standard” donosi z Konstantynopola: Turecki rząd polecił komendantów Dardanelów, aby nie przepuścili okrętu „Malacca”. „Daily News” dowiaduje się, że rząd angielski postanowił, aby oddatków żaden rosyjski okręt wojenny pod jakimkolwiek bądź pozorem nie przejeżdżał przez Bosfor. Część eskadry morza Śródziemnego będzie tego strzegła.

Minister rolnictwa w Galicji.

Lwów. Minister rolnictwa, Giovanelli, wyjechał dzisiaj rano w towarzyszytwa namiestnika do Drohowsza, celem zwiedzenia tamtejszej stadjny i zakładu sierót fundacyi skarbowkiej.

Wczoraj była na posłuchaniu u ministra rolnictwa deputacya kraj. Tow. nalfowego. Prezes Gorayski po powitaniu wyraził ubolewanie, że minister nie może zobowiązać naszego największego przemysłu w pełnym ruchu, gdyż z powodu strejku wszystkie tamtejsze kopalnie chwilowo stoją. Minister wyraził nadzieję, że strejk niebawem się skończy.

Strejk w Boryslawiu.

Boryslaw. Wczoraj odbyło się z zewolieniem władz zgromadzenie robotników, na które zebrało się około 600 uczestników. Dr Marek z Krakowa przemawiał bardzo ostro krytykując zarządzenia władz, co do zawieszenia działalności stowarzyszenia robotniczego.

Pożar Katusza.

Katuz. (tel. pryw.) Wczoraj popołudniu wybuchł pożar w Nowym Katuszu a podsypany silnym wiatrem objął część budynków salinarnych i kilka domów miasta Katusza. Spaliło się 95 ludznych, ogół-

nej wartości około pół miliona koron. Prezydum namiestnictwa wysygnowało tysiąc koron na dorazne zapomogi dla najuboższych pogorzelców.

Dr Koerber w sprawie semlaryów na Śląsku.

Wiedeń. Dziś była u dra Koerbera deputacya Niemców ze Śląska, złożona z posłów dra Mengera, Demla, Hofmanna, burmistrza Opawy dra Rochowskiego i posła na Sejm Janoty, twierdząc, że niema absolutnej potrzeby utworzenia polskich i czeskich klas równoległych przy seminariach w Cieszynie i Opawie, że przedewszystkiem nie jest to potrzeba kulturalna.

Dr Koerber tym razem odpowiedział Niemcom stanowczo odmownie i oświadczył, że badania, czy owe klasy równoległe są potrzebne lub nie, przeprowadził urzędniczy Niemiecy z ministerstwa i że ci potwierdzili potrzebę urządzenia tych klas, przedewszystkiem potrzebę pedagogiczną. Prezydent gabinetu nie może wątpić, że to potrzeba była istniejąca.

Dalej oświadczył prezydent gabinetu, że Niemcy powinni być właściwie zadowoleni z takiego załatwienia sprawy, gdyż większe niebezpieczeństwo wynikłoby dla nich z założenia samodzielnich seminariów prywatnych polskiego i czeskiego.

Gdyby Niemcy zbadali głębiej meritum rzeczy, przyszłoby do przekonania, że z tej strony żadne nie grozi im niebezpieczeństwo, tam więcej, ponieważ kierownictwo pozostanie zawsze w rękach niemieckich.

Mimo tych wyjaśnień dra Koerbera Niemcy opuścili ministerstwo bardzo niezadowoleni.

Mianowania i przeniesienia.

Lwów. „Gaz. Lw.” ogłasza: Ministerstwo handlu mianowało asystentami pocztowymi dla Galicji: Byłego wachm zandar. Alojzego Kolarza dla Jasła, sierżanta 90 p. p. Adama Koldziejca dla Rowy ruskiej oraz praktykantów pocztowych: Wład. Mohrę w Wyznicy dla Smolajna, Mik. Kostrakowicza w Czerniowcach dla Zaleszczyk, Józ. Lachmayera w Krakowie, Jana Glatwego we Lwowie dla Kolomyi, Ferdyn. Chodzieckiego we Lwowie dla Rawy ruskiej, Romana Fedosiewicza we Lwowie dla Zaleszczyk, Ludwika Hibiła w N. Sączu, Włodz. Stojalowskiego w Drohobyczu dla Sanoka, Gust. Babla we Lwowie dla Żywca, Tad. Fotowicza we Lwowie dla Kolomyi, Kazimierza Miedniaka w Krakowie, Franciszka Fintego w Brodach dla Brzezan, Stef. Ukwiecia w Sanoku, Marcina Ladusia w Rzeszowie dla Dąbrowy, Adolfa Dworackiego we Lwowie dla Sokala, Alfreda Brunnę w Zloczowie dla Husiatyna, Tomasz Kaczora w Tartnowie dla Dąbrowy; Zyg. Zubalewicza we Lwowie dla Żywca, Walentego Forsyia w Krakowie, Piotra Briła w Samborze dla Brzezan, Ludw. Gosióra w Tartnowie dla Gorlic, Józ. Ossowskiego w Przemysłu dla Grodka, Henryka Kleisla w Czerniowcach dla Chrzanowa, Michała Wahna w Jarosławiu dla Szezakowej, Józ. Tarnawskiego we Lwowie dla Buczacza, Stan. Michalika w Nowym Sączu, Ailana Kolankowskiego we Lwowie dla Sokala, Jana Kowala w Stanisławowie dla Halicza, Winc. Stawińskiego w Krakowie, Jana Kmickiewicza w Struju dla Rawy ruskiej, Leona Szezurkiewicza we Lwowie dla Grodka, Teodora Szczęglika w Brodach dla Krakowa, Jana Kwiecińskiego w Samborze dla Szezakowej, Stanisława Kantora we Lwowie dla Husiatyna i Józefa Runiewicza w Tarnopolu.

Wiedeń. Prezydent ministrów, jako kierownik ministerstwa sprawiedliwości, przeniósł notaryusza, Marcelo Ruxera, z Sienawy do Tlustego.

WOJNA

rosyjsko-japońska
w czeszczyku po 10 ct. (wydawnictwo „Ilustracyi
Polskiej” ukazała się w obgu i jest do nabycia
we wszystkich agencjach i księgarniach.

Wydawcwo to, oddając a nadzwyczaj łame, jest
niezbędne dla każdego interesującego się wojną na
dalekim Wschodzie. Zawiera mapy, plany, portrety
wszelkie objaśnienia, opisy, 30 ilustracyi. Cena 10 ct.

Tłgoszenie warto przeczytać!

Kto nabywa maszynę do szycia, ten dopiero po kilku dniach użycia dowiaduje się, czy dobrze szycie i cicho chodzi o tem czy wszystkie aparaty **dokładnie funkcjonują**, czy maszyna warta tyle, ile za nią zapłacił. Zachodzi tu **jeszcze jedna ważna kwestya**: czy też ta maszyna jest także **trwała**; tę kwestyę może zbadać tylko **fachowiec**. Fachowcem takim jest: **mechanik, ślusarz, rusznikarz, zegarmistrz i t.p.**

Otóż, ażeby każdy, kto nabywa maszynę, miał tę **pewność**, że maszyna ta, którą nabył, o **dziwiało celowi** i będzie **trwała**, a tem samem czy jest warta tyle, ile za nią zapłacił — **urządziłem**

w Krakowie, przy ulicy Starowiślnej L. 1

naprzeciw głównej poczty

SKŁAD MASZYN do szycia i porządny warsztat naprawy.

Około 25 lat pracowałem wyłącznie przy maszynach do szycia, tak w pierwszorzędnych warsztatach, krajowych, jakoteż za granicą w fabrykach światowej sławy jako **monter**, jestem przeto w możności ocenić do bry fabryki, odróżnić dobrą konstrukcyę maszyny od złej. Mając zaś przekonanie, że tylko sprzedając doskonale maszyny można liczyć na stały zbył, **sprzedaję takie maszyny pod następującymi warunkami**:

I. Tylko za gotówkę, ażeby **módz sprzedać po uczciwej, a taniej cenie**

II. Każdą u mnie nabytą maszynę **przyjmę do 8-miu dni napowrót**, gdyby z jakiegokolwiek powodu odbiorey nie odpowiadała, a po otrzymaniu tejez **bezzwłocznie całą zapłaconą kwotę zwracam**.

Dam doskonałą maszynę, bo jestem fachowy. — Dam po cenie sumiennej, bo wiem że przez sumiennosc sprzedam wiele.
Proszę adresować

JAN POJE

kierownik składu maszyn do szycia i warsztatu naprawy

Kraków, ul. Starowiślna 1, naprzeciw głównej poczty.

WILHELM FENZ.

Kraków, Rynek, Róg Szewskiej poleca.

Zabawki w wielkim wyborze. Karty korespondencyjne krakowskie, pałtozycane i faniarskie. W. d. Kolodna oryginalna. Pudeł, sremy i przybory toaletowe. Wyroby skórko we angielskie. Piętyki japońskie kieszonkowe. T. pety, miarki, fryzy, lampy, odz. i t. d. listwy, i struktory.

Nowo otwarta

OWOCARNIA

katolicka 787 7-15

przy ul. Szewskiej 8

poleca wszelkie owoce poludniowe i zagraniczne po cenach najniższych

Jan Mycyk

Rower

półwyścigówka

w dobrym stanie, tanio do sprzedania. 788 4-3

Wiadomość: ul. Michałowskiego Nr. 3. II. p. jed 12 do 11.

DOM MUROWANY

pół mil od Krakowa w Pochowicach przy Dębniakach, z ogrodem, drzewami, polem ornym i łąkami (6 morg) z budynkami murowanymi jak: stajnia, stodoła i dom, są odpowiednie na wszelkie cele, do sprzedania za 300 zł. Wiadomość Pochowice 81. 789

Porębski & Zimmer

Kraków, Rynek L. 8

polecają

Paski, Ząboty, Krawaty, Kołnierze, Bluźki i halki damskie, Rękawiczki, Skarpetki i Pończochy. 898 a

Wolne posady.

Wykaz wolnych posad rządowych, publicznych i prywatnych z dnia 20 b. m. zawiera posady: sekretarzy gminnych, adjuktów kancel., urzędników prywatnych kancel., kontrolera kas miejskiej, różnych sądowników i pocztowych, nadleśniczego, sądu, gołownika, pisarza ekonomicznego, płatniczego i konfektora do hotelu (z kaucyą do 360 złr.) kierownika biu (zajęcie kancelaryjne) z kaucyą 800 kor., oraz wiele innych posad i zajęć tak dia panów jak i dia pań. Wszelkich informacji udzieln się tylko pryncypałom. Pryncypałom mieszczan z przeszłą wyznosi miesięcznie 60 cni, kwartalnie 1 60. złr. Wykaz wychodzi 8 razy miesięcznie. Numer pojedynczy 80 cni. „Informator” Kraków. Szpilnie 34.

„Rok 1794“

(Berek Joselowicz) dram. i historyczny w 5-ciu aktach przez **Zenona Parwiego**, z kolorową wnielą tytułow. 1-16 w. rysunk. 804 **St. Wypiańskiego** opuszcł prasę i jest do nabycia w księgarni

D. E. Friedleina W KRAKOWIE. Cena egzemplarza 3 kor.

Zastawione brylanty

perły, złoto, srebro i inne klejnoty wykupuje się bez płatnia, celem zakupu po najwyższych cenach. **M. Brenner**, ul. Szpitalna 3, jubiler.

WSZYSTKIM, którzy palił ołtarz błogi lub wyższość policzan moją najsumienniejszą

ZAKŁAD ZEGARMISTRZOWSKI w Krakowie

Linia A-B L. 48, I piętro **JOZEF WARSKI** Zegarmistrz.

Zakład Artystyczno-Fotograficzny

FRANCISZKA KRYJAKA

w Krakowie wehód do zakładu od ul. Dominikańskiej 1. 3, i od ulicy Poselskiej 1. 30.

Ceny w zakładzie:

- Za 3 egzemplarze fotografi format wesołowy Kor. 2-
- Za 6 egzemplarzy Kor. 3-
- Za 3 egzemplarze fotografi format wesołowy Kor. 2-
- Za 6 egzemplarzy Kor. 3-
- Za 3 egzemplarze fotografi format gabinełowy Kor. 4-
- Za 6 egzemplarzy Kor. 6-
- Za 3 egzemplarze fotografi format srebrny Kor. 3-
- Za 6 egzemplarzy Kor. 5-
- Za 3 egzemplarze fotografi format buduarowy Kor. 8-
- Za 6 egzemplarzy Kor. 10-
- Karty korespondencyjne za 6 egzemplarzy Kor. 140
- 12 Kor. 240

Z poważaniem Franciszek Kryjak.

PARASOLKI

Z powodu kończącego się sezonu sprzedaje po cenach fabrycznych

Anastazy FRONCZ Kraków, Floryańska 17.

Artykuły dewocyjne

Książki do nabożstwa w wielkim wyborze. Pręgsznie helimantary na szkło. Obrazy na porcelanie, drzewie i blazie. Chromalltografie paryskie. Dłozdrak wlokie i szwejkarskie. Karty z wlodekami m. Krakowa i inne. **Wata, medaliki i kryzjaly srebrne**. Obrazy z herbem polskim. **dotrze do 40 lat**. Sreby i rameczki, poleca: Sponsyalniakład artykułów tresel religijnej

Kazimierz Zajaczkowski plac Maryacki 1. 8 w Krakowie.

